

Gamtos objektai

VERŠVŲ PILIAKALNIS

Raudondvario pl.

Vilijampolėje, Nemuno dešiniojo kranto aukštumos kyšulyje, esantis Veršvų, arba Lampėdžių, piliakalnis datuojamas I tūkst.-XIV a. Archeologų teigimu, čia XIII-XIV a. stovėjusi medinė pilis, kuri buvo sunaikinta kovų su kryžiuočiais metu. Taigi šis piliakalnis svarbus kalbant ir apie Lietuvos valstybės gyvavimo pradžią.

Piliakalnio aikštelė beveik keturkampė, pailga, 12 × 9 m dydžio. Jos rytiniame krašte supiltas 3,5 m aukščio, 20 m pločio pylimas. Pietvakariniame šlaite, 2 m

žemiau aikštelės, yra 3 m pločio terasa. Piliakalnio šlaitai statūs, jų aukštis siekia net 37 metrus. Piliakalnis apaugęs lapuočiais medžiais ir krūmais.

1986 m. atliktų tyrimų metu piliakalnio aikštelėje rastas metro storio I tūkstm. pr. m. e.-XIV a. kultūrinis sluoksnis su stulpavietėmis, lygia keramika, XVIII-XIX a. kalvės liekanomis.

Veršvų piliakalnio papėdėje, šiaurinėje pusėje, buvo I tūkstm. pr. m. e.-XIII a. gyvenvietė. Ji tyrinėta 1985-1986 ir 1997 m. Iki tiesiant vakarinį aplinkelį čia spėta rasti pastatų liekanų, titnaginių grandukų, gremžtukų, skelčių, nuoskalų, geležinių peilių, akmeninių galastuvų, sukamųjų girnų dalių.

Nuo Veršvų piliakalnio į pietryčius, apie 1 km atstumu, buvo II-XIV a. kapinynas, tyrinėtas 1938-1941 ir 1954 m. Čia ištirta apie 700 kastinių ir degintinių žmonių bei griautinių žirgų kapų, rasta įvairių įkapių.

Piliakalnį ne vieną kartą yra fotografavęs fotografas, etnografas, kraštotyrininkas Balys Buračas. Savo dienoraščiuose jis pasakoja, kad čia apsilankęs 1931 m. iš vietinio gyventojų išgirdo, jog piliakalnio vidus - tuščias, o kalno požemyje esti rūšys. Taip pat B. Buračui pavyko užfiksuoti nuo piliakalnio gerai matomo Lampėdžių slėnio pavadinimo kilmę. Neva anksčiau slėnyje rinkdavosi laumės, kurios čia maudydavosi ir kitaip pramogaudavo. Laumės smėlyje palikdavo pėdas, tad vieta imta vadinti Laumpėdomis, vėliau pavadinimas asimiliavosi.

Prie piliakalnio tvarkymo ir aktualizavimo daug prisideda vietinė Veršvų bendruomenė. Čia nuolat rengiamos bendruomenės, valstybinės ir tradicinės baltų šventės.